

Factsheet Witwassen

Het doel van witwassen is om illegaal verkregen vermogen te kunnen besteden of investeren zonder dat iemand de illegale oorsprong nog kan bewijzen. Om de integriteit van het financiële en economische verkeer te beschermen, heeft de wetgever verboden om gedragingen te verrichten ten aanzien van gelden en goederen die afkomstig zijn uit een misdrijf.

Wie zijn strafbaar?

Zowel personen als ondernemingen kunnen zich schuldig maken aan witwassen. Bij de vervolging van een rechtspersoon wordt bekeken of de illegale gedragingen kunnen worden toegerekend aan die rechtspersoon. Dit is onder meer zo als de gedraging (i) is verricht door iemand die werkzaam is voor de rechtspersoon, (ii) de gedraging past binnen de normale bedrijfsvoering of (iii) de gedraging de rechtspersoon dienstig is geweest.

Beroepsbeoefenaars – bijvoorbeeld belastingadviseurs, advocaten of bankiers – die hun beroep misbruiken om witwashandelingen te ondersteunen of te verrichten, worden hiervoor zwaar(der) bestraft. De wetgever heeft daarvoor gekozen, omdat dit handelen de goede naam van de beroepsgroep zou aantasten.

Ook het medeplegen van en medeplchtig zijn aan witwassen is strafbaar. Van medeplegen is sprake bij nauwe en bewuste samenwerking tussen de betrokkenen waarbij een intellectuele en/of materiële bijdrage van voldoende gewicht is geleverd. Medepllichtigheid is een lichter delict, waarvan al sprake is als iemand opzettelijk behulpzaam is bij het witwassen.

Wat is strafbaar?

De witwasbepalingen hebben een breed bereik. Gedragingen kwalificeren al snel als witwassen.

'Afkomstig uit enig misdrijf'

Voor een veroordeling voor witwassen hoeven de onderliggende strafbare feiten waaruit de gelden of goederen afkomstig zijn, *niet* bewezen te worden verklaard door de rechter. Voldoende is dat wordt bewezen dat sprake is van gelden of goederen die 'afkomstig zijn uit een misdrijf'. De rechter moet nagaan of de "bestanddelen van enig misdrijf zijn vervuld", niet hoeft te worden bewezen door wie, wanneer en waar het misdrijf is gepleegd.

Als direct bewijs voor de onderliggende strafbare feiten ontbreekt, zal het Openbaar Ministerie bewijsmateriaal moeten aanleveren waaruit de conclusie kan worden getrokken dat het niet anders kan zijn dan dat de gelden of goederen afkomstig zijn uit een misdrijf. Om te beoordelen of het bewijsmateriaal voldoende is voor dit vermoeden van witwassen, kan het Openbaar Ministerie gebruikmaken van de witwasindicatoren, die worden vastgesteld door de *FIU* (*Financial Intelligence Unit*).

Vormen van witwassen

Er bestaan verschillende witwasdelicten, namelijk 'opzetwitwassen', 'schuldwitwassen', 'gewoontewitwassen' en 'eenvoudig witwassen'.

Opzetwitwassen

De pleger 'wist' dat zijn gedraging gelden of goederen betrof afkomstig uit een misdrijf. Ook als de gelden of goederen slechts 'onder zich worden gehouden', is dat strafbaar vanaf het moment dat de pleger weet dat het

afkomstig is uit een misdrijf. De maximale straf hiervoor is een gevangenisstraf van zes jaar of een geldboete van de vijfde categorie.

Schuldwitwassen

Bij schuldwitwassen had de pleger 'redelijkerwijs moeten vermoeden' dat de gelden of goederen afkomstig waren uit enig misdrijf. Dit wordt bestraft met een gevangenisstraf van maximaal twee jaar of een geldboete van de vijfde categorie.

Gewoontewitwassen

Van gewoontewitwassen is sprake bij het herhaaldelijk plegen van het misdrijf, waarbij het 'maken van een gewoonte' opzettelijk is. Een tweede vorm van gewoontewitwassen is het witwassen in de uitoefening van beroep of bedrijf. De gewoonte is een strafverzwarend element. Deze variant wordt bestraft met een gevangenisstraf van maximaal acht jaar of een geldboete van de vijfde categorie.

Eenvoudig witwassen

Eenvoudig witwassen is het verwerven of voorhanden hebben van gelden of goederen die afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf, ook als niet is geprobeerd de criminele herkomst ervan te verbergen. Dit wordt bestraft met een gevangenisstraf van maximaal zes maanden of een geldboete van de vierde categorie.

Wwft

Naast de zelfstandige strafbaarstelling van gedragingen ten aanzien van gelden en goederen die afkomstig zijn van een misdrijf, hebben de autoriteiten een toenemende aandacht voor de functie van zogenoemde poortwachters. Poortwachters zijn: banken, accountants, en andere financiële instellingen. De verplichtingen van deze poortwachters op het gebied van de voorkoming van witwassen zijn vastgelegd in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).

Contact

Als u vragen heeft over deze factsheet kunt u mailen naar of contact opnemen met onderstaande personen.

Frank Mattheijer
Advocaat | Counsel

T +31 20 605 69 12
M +31 6 4239 2742
f.mattheijer@houthoff.com

Marianne Bloos
Advocaat | Of Counsel

T +31 20 605 62 05
M +31 6 5324 0328
m.bloos@houthoff.com